

ZARZĄDZENIE

Dnia 5 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

po zapoznaniu się z pismem skazanego J.S. z 13 grudnia 2025 r., którym kolejny raz wniósł o wznowienia postępowania karnego, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 12 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 260/21, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z 21 kwietnia 2021 r. sygn. akt III K 124/19,

stwierdzić brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie z urzędu wskazanego wyżej postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.).

UZASADNIENIE

Skazany J.S. w piśmie z 13 grudnia 2025 r. ponowił wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 12 stycznia 2024 r. sygn. akt II AKa 260/21 i o udzielenie pomocy w formie wyznaczenia mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania oraz o zwolnienie z kosztów postępowania, a także przeprowadzenia dowodu z załączonego nagrania z wypowiedzią D.K. i przesłuchania go w charakterze świadka. Swoją wniosek uzasadnił nieprzeprowadzeniem dowodu z opinii biegłych lekarzy, w sytuacji gdy w postępowaniu przed sądem, przed wyznaczeniem mu obrońcy z urzędu przechodził neuroinfekcję, brakiem posiadania obrońcy na początkowym etapie postępowania i niezasadnym zastosowaniem art. 64 § 1 k.k. z uwagi na błędne dane w KRK.

Na wstępie podkreślić należy, że prawomocny wyrok skazujący definitywnie zamknął obowiązywanie zasady domniemania niewinności skazanej w zakresie czynu będącego przedmiotem niniejszego postępowania sądowego. Orzeczenie to cechuje walor trwałości, niezmienności i ostateczności. Tylko ekstraordynaryjne okoliczności, ściśle wskazane w przepisach procedury karnej, mogą zatem uzasadniać potrzebę jego wzruszenia w trybie wznowienia postępowania. Zgodnie z art. 540 § 1 k.p.k. możliwe jest wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem z powodu wskazanych tam przesłanek. Jedną z takich podstaw jest powołany we wniosku art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., aktualizujący się z chwilą ujawnienia po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów przemawiających za tym, że skazany nie popełnił przypisanego mu czynu. Należy przy tym mieć na względzie, że nowe fakty i dowody w rozumieniu powyższego przepisu mogą stanowić podstawę wznowienia, jeśli nie były uprzednio znane ani sądowi, ani stronie, nie tylko na etapie postępowania rozpoznawczego, lecz także postępowania odwoławczego, gdyż w tym stadium procesu, odwołujący się może powołać nowe fakty lub dowody, gdy nie mógł tego uczynić w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a nadto z wysokim prawdopodobieństwem wskazują na błąd sądowy w zakończonym postępowaniu (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. przez powiązanie go z treścią art. 427 § 3 k.p.k.). Aby zatem sygnalizowane przez wnioskodawcę nowe fakty i dowody implikowały wydanie rozstrzygnięcia o treści przez niego postulowanej, muszą one wskazywać na to, że prawomocne orzeczenie jest błędne, przy czym stopień pewności co do tej sądowej pomyłki określa się jako "graniczący z pewnością" lub wskazujący na "duże lub wysokie prawdopodobieństwo". Słowem nie jest wystarczające zgłoszenie samego faktu ujawnienia "nowych faktów lub dowodów", albowiem postępowanie karne nie podlega wznowieniu w razie zgłoszenia we wniosku jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia, ale jedynie wtedy, gdy owe nowe fakty lub dowody w sposób wiarygodny podważają prawdziwość dokonanych ustaleń faktycznych, a więc zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od poprzedniego (*postanowienie SN z 17 czerwca 2025 r. sygn. akt I KO 116/24*). Ciężar wykazania tej okoliczności spoczywa na wnioskodawcy, a to z uwagi

na istnienie domniemania prawidłowości prawomocnego orzeczenia (*res iudicata pro veritate accipitur*), w tym prawdziwości ustaleń, a niewykazanie rzeczzonego novum powoduje oddalenie wniosku.

Wskazanych wymogów nie dopełnił J.S. w osobiście złożonym wniosku wznowieniowym, albowiem wskazane we wniosku z 13 grudnia 2025 r. okoliczności były już przedmiotem oceny przez Sąd Najwyższy w inicjowanych przez skazanego postępowaniach, zakończonych: zarządzeniem z dnia 31 lipca 2024 r. na podstawie art. 545 § 1 i 2 w zw. z art. 530 § 2 i art. 120 § 1 i 2 k.p.k. odmówiono przyjęcia wniosku skazanego złożonego w przedmiotowej sprawie o wznowienie postępowania sygn. akt I KO 20/24; zarządzeniem z 21 maja 2025 r. sygn. akt I KO 122/24 na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. odmówiono przyjęcia wniosku o wznowienie stwierdzając brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie z urzędu wskazanego wyżej postępowania oraz zarządzeniem z 13 sierpnia 2025 r. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia tego wniosku, wskazując, że w sytuacji, gdy skazany J.S. nie uzupełnił wymaganego braku formalnego w terminie, jego osobisty wniosek o wznowienie postępowania należało uznać za bezskuteczny. Rozpoznano także kasację, którą oddalono jako oczywiście bezzasadną postanowieniem z 30 października 2024 r. sygn. akt I KK 371/24, gdzie ustosunkowano się do prawidłowości kwalifikacji prawnej z art. 64 § 1 k.k. Nadto prawdomówność świadków i nagrania dołączone przez skazanego do niniejszej sprawy było przedmiotem toczącego się z zawiadomienia J.S. postępowania przygotowawczego pod sygn. [...] o czyn z art. 233 § 1 k.k. Przypomnieć w tym kontekście należy, iż wniosek o wznowienie postępowania oparty na podstawie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. spełnia wymogi formalne wskazane w art. 541 § 2 k.p.k. tylko wtedy, jeżeli wskazuje na prawomocny wyrok skazujący za popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem objętym wznowieniem postępowania albo jeżeli w swojej treści wskazuje na orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k.

W tym ostatnim wypadku we wniosku muszą być jednak przywołane okoliczności świadczące o dopuszczeniu się przestępstwa w związku z postępowaniem, jeżeli takich okoliczności nie zawiera w swojej treści wskazane orzeczenie (*postanowienie SN z 11 października 2023 r. sygn. akt I KO 53/21*). Prowadzi to do konstatacji, iż skazany nie wykazał żadnych nowych okoliczności, które mogłyby być choćby hipotetycznie rozważane jako podstawy wznowienia postępowania, a podane przez niego uchybienia były kolejną próbą zakwestionowania prawidłowości procedowania organów wymiaru sprawiedliwości i wyrażały niezadowolenie z zapadłego rozstrzygnięcia. Stwierdzenie oczywistej bezzasadności wniosku skazanego legło u podstaw odmowy jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Z uwagi na powyższe, wobec tego, że skazany nie skorzystał z szansy sporządzenia wniosku przez obrońcę z wyboru, po uprzednim wyznaczeniu mu obrońcy z urzędu do analizy podstaw wznowienia tego samego postępowania karnego, należało rozstrzygnąć jak na wstępie.

[WB]

[a.l]